

INFORMACJA

o wspólnym posiedzeniu

**Komisji
Nadzwyczajnej
do spraw Klimatu**

oraz

**Komisji Samorządu
Terytorialnego
i Administracji Państwowej**

oraz

**Komisji
Środowiska**

nr posiedzenia: 77

nr posiedzenia: 187

nr posiedzenia: 87

data posiedzenia: 24 października 2022 r.

Porządek posiedzenia:

1. Kryzys ekonomiczny w branży wodociągowo-kanalizacyjnej zagrożeniem ciągłości i jakości dostaw wody pitnej.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej Zygmunt Frankiewicz.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu:

Halina Bieda, Marcin Bosacki, Alicja Chybicka, Leszek Czarnobaj, Artur Dunin, Stanisław Gawłowski, Agnieszka Gorgoń-Komor, Jolanta Hibner, Magdalena Kochan, Stanisław Lamczyk, Ewa Matecka, Janusz Pęcherz, Aleksander Pocię, Jadwiga Rotnicka, Sławomir Rybicki, Joanna Sekuła, Ryszard Świlski, Wadim Tyszkiewicz,

senatorowie członkowie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej:

Ryszard Bober, Wiktor Durlak, Zygmunt Frankiewicz, Janusz Gromek, Marek Komorowski, Andrzej Pająk, Janusz Pęcherz, Wadim Tyszkiewicz,

senatorowie członkowie Komisji Środowiska:

Przemysław Błaszczyk, Jerzy Chrościkowski, Alicja Chybicka, Ewa Gawęda, Stanisław Gawłowski, Janusz Gromek, Władysław Komarnicki, Waldemar Kraska, Maciej Łuczak, Józef Łyczak, Janusz Pęcherz, Zdzisław Pupa, Jadwiga Rotnicka, Sławomir Rybicki, Janina Sagatowska, Wojciech Skurkiewicz, Rafał Słusarz, Alicja Zając,

goście, m.in.:

Ministerstwo Infrastruktury:

sekretarz stanu Marek Gróbarczyk ze współpracownikami,

Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”:

zastępca prezesa ds. zarządzania środowiskiem wodnym Paweł Rusiecki ze współpracownikami,

Najwyższa Izba Kontroli:

doradca ekonomiczny w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jolanta Krzyżanowska,

prezydent miasta Kołobrzeg Anna Mieczkowska,

Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie”:

prezes Krzysztof Dąbrowski oraz przewodniczący Rady Tadeusz Rzepecki ze współpracownikami,

Związek Miast Polskich:

ekspert Łukasz Ciszewski,

Związek Powiatów Polskich:

ekspert Adrian Pokrywczyński,

Goleniowskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Goleniowie:

prezes zarządu Janusz Dawidziak,

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie SA:

prezes zarządu Renata Tomusiak ze współpracownikami,

Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Myślenicach:

prezes zarządu Katarzyna Burda,

Miejskie Przedsiębiorstwo Infrastruktury KOS-EKO Sp. z o.o. w Kościerzynie:

prezes zarządu Rober Fennig,

Aquanet SA:

prezes zarządu Paweł Chudziński,

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie Sp. z o.o.:

prezes zarządu Sławomir Matyjaszczyk,

Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sokółce:

prezes zarządu Tomasz Breńko,

Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kołobrzegu:

prezes zarządu Paweł Hryciów,

Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kole:

prezes zarządu Rober Gajda,

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Malborku:

prezes zarządu Krystyna Babirecka,

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Dolina Baryczy” Sp. z o.o. w Miliczu:

prezes zarządu Sabina Misiak wraz ze współpracownikiem,

Eksploatator Sp. z o.o. Gminna Spółka Wodno-Kanalizacyjna w Rotmance:

prezes zarządu Jacek Kaszubowski,

Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu:

przewodniczący Rady Pracowników Karol Stankiewicz,

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Siedlcach:

prezes zarządu Dariusz Kierzkowski,

Pniewskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.:

prezes zarządu Romana Kozub,

Wodociągi Kościańskie Sp. z o.o.:

prezes zarządu Dawid Borkowski,

Stowarzyszenie Wodociągowców Województwa Śląskiego:

prezes zarządu Andrzej Malinowski,

Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o.o.:

prezes zarządu Beata Halama,

burmistrz Wołomina Elżbieta Radwan ze współpracownikami,
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wołominie:
prezes zarządu Wojciech Jankowski,
Sosnowieckie Wodociągi SA:
prezes zarządu Paweł Kopczyński,
Katowickie Inwestycje SA:
zastępca dyrektora generalnego ds. realizacji inwestycji Mariusz Słaboń ze
współpracownikiem,
Agencja Wspierania Ochrony Środowiska:
prezes zarządu Romuald Lenkajtis ze współpracownikiem,
Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kędzierzynie-Koźlu:
prezes zarządu Barbara Ermisch-Lipniacka,
Stowarzyszenie „Wodociągi Kujaw i Pomorza”:
prezes zarządu Andrzej Kozłowski,
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Inowrocławiu:
prezes zarządu Stanisław Kowalewski,
Wodociągi i Kanalizacja „Hydrokom” Sp. z o.o.:
prezes zarządu Artur Witek,
Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Nowym Targu:
prezes zarządu Dariusz Latawiec,
Wodociągi Kłodzkie Sp. z o.o.:
prezes zarządu Waldemar Bicz,
Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.:
prezes zarządu Piotr Niemiec,
Regionalne Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej Sp. z o.o.:
prezes zarządu Zbigniew Gieleciak,
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Koninie:
kierownik Działu Finansowo-Pracowniczego Maciej Milczarek,
Ekoprzedsiębiorstwo Sp. z o.o. w Mielnie:
prezes zarządu Wioletta Dymecka,
Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.:
prezes zarządu Marek Mielniczuk ze współpracownikiem,
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. we Wrocławiu:
dyrektor ds. finansowo-administracyjnych Lucyna Lewińska,
prezydent miasta Sosnowca Arkadiusz Chęciński,
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego:
kierownik Wydziału Oczyszczalni i Przepompowni Ścieków Beata Kulejewska,
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Łasku:
prezes zarządu Mariusz Sowiński,
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji STAR-WiK Sp. z o.o.:
dyrektor ds. finansowych Małgorzata Gruchała,
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Myszkowie:
prezes zarządu Ryszard Woszczyk,

„Wodociągi Polskie”:
redaktor naczelna Anna Lembicz,

„Wodociągi-Kanalizacja”:
redaktor prowadzący Piotr Urbaniak,

Wodociągi Miasta Krakowa SA:
prezes zarządu Piotr Ziętara,

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Ełku Sp. z o.o.:
prezes zarządu Andrzej Sewastianowicz,

Urząd Miejski w Pułtuskach:
inspektor na stanowisku ds. nadzoru nad spółkami Marianna Bochenek,

Oczyszczalnia Ścieków „Warta” SA:
prezes zarządu Piotr Pala,

Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o.:
dyrektor ds. operacyjnych Wojciech Matusznyi,
burmistrz miasta Węgrowa Paweł Marchela,

Unia Metropolii Polskich:
koordynator komisji Tymoteusz Marzec,

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Ciechanowie Sp. z o.o.:
prezes zarządu Marcin Burchacki ze współpracownikami,

Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy Sp. z o.o.:
prezes zarządu Stanisław Drzewiecki ze współpracownikami,

Łobeskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.:
prezes zarządu Anna Imperowicz-Pawlaczyk,

Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Gliniojecku:
prezes zarządu Emil Szwejkowski,

Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA w Tychach:
specjalista ds. ekonomiczno-prawnych Andrzej Bednarczyk,

Starostwo Powiatowe w Gliwicach:
naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Mariusz Dyka,

Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.:
prezes zarządu Longin Siemlat,

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Miejskich Wodociągów
i Kanalizacji w Kołobrzegu:
przewodniczący Grzegorz Stalmach ze współpracownikiem,

Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Katowickich Wodociągach SA:
przewodniczący Janusz Macherski,
ekspert Komisji Środowiska Marek Gromiec.

Ad 1.

Prezes Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie” Krzysztof Dąbrowski przedstawił bieżącą sytuację ekonomiczną branży.

Ekspert Związku Miast Polskich Łukasz Ciszewski omówił aktualną sytuację przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych z perspektywy samorządowej. Przyczynami szczególnie trudnej sytuacji są zmiany, jakie nastąpiły od momentu składania wniosków taryfowych na początku 2021 r., czyli wzrost inflacji z 3% do 17%, wzrost płacy minimalnej z 2800 zł do 3600 zł, wzrost kosztów robót budowlanych w sektorze wodociągowym o prawie 20%, w sytuacji gdy ceny usług oferowanych przez przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne mogą wzrosnąć w latach 2021–2024 o maksymalnie 9%. Pieniądze, które otrzymają samorządy, nie wystarczą nawet na pokrycie kosztów wzrostu cen energii elektrycznej w firmach wodociągowo-kanalizacyjnych. Przedstawiciel Związku Miast Polskich zaapelował o wprowadzenie podwyżek cen dla czteroosobowej rodziny na poziomie 25–30 zł miesięcznie. W przeciwnym razie w mniejszych i średnich miastach na początku przyszłego roku w sytuacji wzrostu opłat za energię elektryczną może dojść do zapaści w tej branży.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Marek Gróbarczyk stwierdził, że podniesienie cen wody negatywnie odbiłoby się nie tylko na gospodarstwach domowych, ale także średnich i małych przedsiębiorstwach. Zwrócił uwagę na zasilenie samorządów kwotą 13,7 miliarda zł. Podkreślił, że rozpoczął się proces taryfikacji, wnioski są skrupulatnie sprawdzane, ważny jest brak dodatkowych obciążeń dla społeczeństwa.

Zastępca prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie” do spraw zarządzania środowiskiem wodnym Paweł Rusiecki zauważył, że do 24 października br. do regulatora wpłynęły wnioski o skrócenie okresu obowiązywania 19% wszystkich taryf zatwierdzonych w Polsce. Organ regulacyjny ma za zadanie ocenić nie tylko to, czy taryfa została opracowana w sposób zapewniający uzyskanie przez przedsiębiorstwo niezbędnych przychodów, ale też to, czy taryfa opracowana została w taki sposób, aby ochronić odbiorców przed nieuzasadnionym wzrostem cen i stawek. Stwierdził również, że być może w kosztach pośrednich są jakieś rezerwy finansowe, z których warto byłoby skorzystać w tym trudnym okresie. Samorząd może także wspomóc przedsiębiorstwo poprzez jego dokapitalizowanie, ale dopiero wtedy, kiedy będzie decyzja taryfowa. Paweł Rusiecki zwrócił również uwagę na problem przelewów burzowych.

Przewodniczący Rady Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie” Tadeusz Rzepecki zwrócił uwagę, że przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne w większości są na skraju utraty płynności finansowej. Problemem jest zmiana taryf dostaw energii elektrycznej, co uszczupli środki przeznaczone na działalność wodno-kanalizacyjną. Przedsiębiorstwa są zmuszone do redukcji kosztów remontów i nakładów na inwestycje. Na realizację unijnych dyrektyw ściekowej oraz dotyczącej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz poprawę infrastruktury krytycznej brakuje funduszy. Tadeusz Rzepecki zaapelował również o ścisłą współpracę „Wód Polskich” z przedsiębiorstwami wodno-kanalizacyjnymi.

Prezes Zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Infrastruktury KOS-EKO w Kościerzynie Robert Fennig porównał sytuację w energetyce, ciepłownictwie i przedsiębiorstwach wodno-kanalizacyjnych. Ta ostatnia branża ma, jak pozostałe, kierować się dbałością o interesy odbiorcy końcowego i też ma regulatora państwowego, w sytuacji nadzwyczajnej nie jest jednak w stanie uzyskać zmiany taryfy. Proponowany koszt podwyżek na gospodarstwo domowe wynosi 30 zł miesięcznie w porównaniu ze wzrostem o 300 zł w branży ciepłowniczej, pomimo zamrożenia taryfy i dopłaty z budżetu państwa. Sytuacja wojny w Ukrainie spełnia kryterium siły wyższej, w związku z tym w takiej sytuacji możliwe jest skracanie obowiązywania taryf.

Prezes Zarządu Goleniowskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Goleniowie Janusz Dawidziak zwrócił uwagę na dramatyczną sytuację spółek wodno-kanalizacyjnych. Podkreślił, że gmina Goleniów nie pobrała dywidendy od swojej spółki. Prokurator rejonowy w Szczecinie zaangażował się na wniosek spółki wodno-kanalizacyjnej w Goleniowie i burmistrza miasta

i gminy Goleniów w proces taryfowy na podstawie obaw dotyczących naruszenia interesu społecznego. Janusz Dawidziak zwrócił uwagę na potencjał przedsiębiorstw wodociągowych, które mogą wyprodukować energię nie pochodzącą z paliw kopalnych.

Prezydent miasta Kołobrzeg Anna Mieczkowska przedstawiła fakty dotyczące starań władz samorządowych Kołobrzegu, największego uzdrowiska w Polsce, o zatwierdzenie wniosku taryfowego. Zwróciła uwagę, że władze samorządowe nie pobrały z przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego dywidendy, podkreśliła też ogrom pracy wykonywanej przez pracowników kołobrzeskich wodociągów i zagrożenie, jakie może spowodować odejście z pracy fachowców. Wyraziła również przekonanie, że samorzady nie będą w stanie udźwignąć kosztów podwyżek energii, gazu, paliwa, wzrostu wynagrodzeń dla pracowników przedsiębiorstwa, bo nie ma na to środków.

Prezydent miasta Sosnowca Arkadiusz Chęciński zwrócił uwagę, że gminy są odpowiedzialne za politykę wodno-kanalizacyjną, ale zabiera im się kompetencje. Sieci deszczowe, o których wcześniej była mowa, nie są budowane kosztem przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych, tylko samorządów. Prezydent Chęciński wspomniał, że Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia w dużej mierze jest zasilana przez przedsiębiorstwo urzędu marszałkowskiego – Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów. Podkreślił, że jeżeli nie można dopuścić do podwyżek cen wody, to w takim wypadku państwo powinno dopłacać do funkcjonowania sieci wodociągowych.

Dyrektor Biura Związku Miast Polskich Andrzej Porawski stwierdził, że rozpatrując wysokość dywidend, jakie otrzymały samorzady z przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych, należy pamiętać o nakładach gmin poniesionych na rozwój sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Zarzucił przedstawicielowi „Wód Polskich”, że nie bierze się pod uwagę obiektywnych wzrostów kosztów, np. kosztów obsługi zadłużenia, oraz zmusza przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne do zatrudniania pracowników za pensje minimalne.

Prezes Zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie SA Renata Tomusiak zwróciła uwagę na fakt, że od 2018 r. wodociągi mają regulatora będącego częścią administracji rządowej – wcześniej były to samorzady terytorialne – a z drugiej strony przedsiębiorstwa realizują plany inwestycyjne gmin. Podkreśliła, że 2 nowe dyrektywy unijne nakazują Polsce stanowczo wdrażać rozwiązania inwestycyjne, które kosztują; są to: redukcja gazów cieplarnianych, lepszy dostęp do infrastruktury sanitarnej, polepszenie zarządzania, transparentności działalności i regularnego monitoringu. Wodociągi to infrastruktura krytyczna, operator usługi kluczowej, co w świetle wojny jest bardzo ważne.

Senator Wadim Tyszkiewicz zwrócił uwagę, że samorządowcy rozliczają się ze swoimi wyborcami, że im również zależy na tym, aby ceny były jak najniższe, sprzeciwił się sugestiom, że spółki zarządzające przedsiębiorstwami wodno-kanalizacyjnymi zarabiają na obywatelach.

Prezes Zarządu Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kole Robert Gajda wyjaśnił przyczyny małej liczby wniosków o skrócenie okresu obowiązywania taryf.

Senator Janusz Gromek zwrócił uwagę, że samorzady nie mają funduszy na dofinansowywanie przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych.

Redaktor naczelny portalu „Wodociagowiec.pl” Damian Simiński zwrócił uwagę na wzrost kosztów materiałów, w zależności od grupy asortymentowej, od 40% do 400%, wzrost cen energii elektrycznej rok do roku o 40–50%. Podkreślił, że Rada Polityki Pieniężnej podwyższała stopy procentowe 11 razy; na inwestycje firmy brały dotacje w większości przypadków związane z samofinansowaniem się elementów inwestycyjnych, jeżeli więc nie będzie pokrycia w przychodach dla kosztów przypadających na eksploatację tych systemów, które zostały wybudowane, dotacje będą podlegały całościowemu bądź częściowemu zwrotowi. Nie jest rozwiązaniem zaniżanie stawek amortyzacyjnych. Utrzymanie wykwalifikowanych pracowników w branży będzie trudne.

Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „Dolina Baryczy” Sp. z o.o. w Miliczu Sabina Misiak wyraziła swoje wzburzenie związane z zarzucaniem przedsiębiorstwom wodno-kanalizacyjnym przez „Wody Polskie” niezdolności do wskazania kosztów środków pośrednich w kosztach i zaprzeczyła twierdzeniu, że przedsiębiorstwa nie

umieją w sposób prawidłowy przygotować wniosków o skrócenie taryfy.

Prezes Zarządu Aquanet SA Paweł Chudziński podważył zasadność zarzutu kupna przez przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne majątku, skrytykował wyciąganie wniosków dotyczących benchmarkingu na podstawie ankiet przeprowadzonych na zbyt małej grupie, aby mogła być reprezentatywna. Podał też przykłady kosztów pośrednich.

W debacie głos zabrali senatorowie oraz zaproszeni goście.

Senator Jadwiga Rotnicka podkreślała, że rząd nie powinien zrzucić odpowiedzialności na samorząd, ale powinien dopłacić samorządom jakąś różnicę za podwyżkę cen energii elektrycznej.

Senator Magdalena Kochan zwróciła uwagę, że w jej ocenie rząd oraz przedstawiciele PGW „Wody Polskie” źle rozumieją znaczenie samorządu. Podkreśliła, że kiedy rady gmin decydowały o wysokości cen za wodę i ścieki, to tym strategicznym wodociągowo-kanalizacyjnym przedsiębiorstwom nie groziła upadłość.

Przedstawiła projekt stanowiska Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, Komisji Środowiska oraz Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu Senatu RP w sprawie sytuacji w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę i odprowadzania ścieków na tle przestrzegania przepisów ustawowych.

Ekspert Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie” Bartosz Rakoczy podkreślił, że taryfa nie jest efektem negocjacji, tylko efektem procedowania sprawy w sposób określony prawem. Dodał, że wszystkim chodzi o dobro konsumenta, o dobro odbiorcy usług, tyle tylko, że organ ocenia dobro odbiorcy usług przez pryzmat kwoty, jaką zapłaci, a przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oceniają go przez pryzmat tego, jaką wodę otrzyma.

Projekt stanowiska komisji przedstawiony przez senator Magdalenę Kochan został przyjęty przez komisje.

Konkluzja:

Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, Komisja Środowiska oraz Komisja Nadzwyczajna do spraw Klimatu przyjęły stanowisko w sprawie sytuacji w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę i odprowadzania ścieków na tle przestrzegania przepisów ustawowych.